

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Інститут іноземних мов

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ ТА
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У
ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ТА ШКОЛІ**

Випуск 13

**Тези доповідей та повідомлень наукової конференції
викладачів та студентів**

13 – 14 квітня 2009 року

Вінниця - 2009

Актуальні проблеми лінгвістики та методики викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі та школі.// Тези доповідей та повідомлень наукової конференції викладачів та студентів інституту іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету ім.М.Коцюбинського. – 13-14 квітня 2009 р. – Випуск 13. – Вінниця, 2009. – с.155

Редакційна колегія:

к.ф.н., доц. Ямчинська Т.І.,

к.ф.н., доц.Чугу С.Д.,

к.ф.н., доц.Носик С.Г.,

к.ф.н., доц. Козачишина О.Л.,

к.ф.н., доц.Вишишвана Н.В.

Технічний редактор:

Паламарчук Н.О.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

<i>Змієвська Олена</i> Портрет як складовий елемент художнього образу.	2
<i>Івахненко Олена</i> Promoting Oral Communication Skills through Grammar.	3
<i>Чузу Світлана</i> Interpersonal Communication: Consolidation Rules.	4
<i>Авксентьєва Таміла., Швець Тетяна</i> Багаторівневий підхід до роботи з художнім текстом для домашнього читання.	5
<i>Белінська Ольга</i> Фактори, які впливають на реалізацію та сприйняття іронії в художньому тексті.	6
<i>Блажко Лариса</i> Key Figures In American Postmodernism Short Story Writing.	7
<i>Валендюк Лариса</i> Сучасні тенденції у вивченні граматики на базі текстів для домашнього читання (intermediate level).	7
<i>Глазунова Тамара</i> Формування загальнолюдських цінностей на заняттях з домашнього читання.	8
<i>Грачова Ірина</i> Syntactic Properties of the Verb <i>to Be</i> in Old English.	9
<i>Кучеренко Ольга</i> Семантична структура англомовних текстів масової інформації.	10
<i>Ладиняк Валентина</i> The Principles of a Good Lesson.	11
<i>Лісниченко Алла</i> Шляхи розвитку педагогічної рефлексії майбутніх учителів англійської мови.	12
<i>Радаєва Катерина</i> The advantages of Teamwork.	13
<i>Стрільчук Антоніна</i> Передумови дослідження синтаксичної організації поетичного тексту з позицій лінгвосинергетичного підходу.	14
<i>Тимошенко Юлія</i> Особливості відбору текстів для аудіювання.	15
<i>Штифурак Анатолій</i> Інтерактивні технології у навчанні англійської мови.	16
<i>Цибуля Марія</i> Gender Studies in Education.	17
<i>Хричікова Ірина</i> Linguistic Foundations of Black Humour.	18

<i>Кравець Руслан</i> Методи формування творчого мислення студентів на заняттях з англійської мови.	18
---	----

СЕКЦІЯ СТУДЕНТІВ КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

<i>Абович Тетяна</i> Міждержавні конфлікти в сучасному світі.	22
<i>Велічко Ольга</i> Mystic motive in the Gothic fiction of Edgar Allan Poe.	23
<i>Матіюк Дмитро</i> Жанрова еволюція комедій Шекспіра.	25
<i>Кондратюк Юлія</i> Принципи методу активізації у навчанні спілкування (на середньому ступені).	27
<i>Глазунов Максим</i> Національний характер американського народу.	28
<i>Сомик Анастасія</i> Situation Models.	29
<i>Торбас Ірина</i> Соціокультурний компонент навчання іноземної мови.	31
<i>Якубовська Тетяна</i> Символ як вид художньої деталі.	33
<i>Лазаренко Юлії</i> Особливості організації проектної діяльності з метою формування англійськомовної комунікативної компетенції на середньому ступені.	35

СЕКЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

<i>Борщевська Майя</i> Culture and Standard Forms of Behavior in a Target Socio-cultural Community.	36
<i>Гладьо Світлана</i> Прагматичний аспект процесу комунікації.	37
<i>Камінська Марина</i> Образність як категоріальна ознака художнього твору.	38
<i>Кузьміна Світлана</i> Getting Greater Diversity Experiences.	39
<i>Петрова Анастасія</i> . Посилення мотивації вивчення іноземної мови менеджерами ЗЕД.	40
<i>Міщенко Ірина</i> Особливості розмовного стилю в Інтернет-комунікації.	41
<i>Костюк Галина</i> Translating Maksym Rylskyi into English.	43

LINGUISTIC FOUNDATIONS OF BLACK HUMOUR

Humour is “the state of mind, mood, inclination [...]; facetiousness, comicality; faculty of perceiving this; jocose imagination (less intellectual and more sympathetic than wit)” (The Concise Oxford Dictionary of Current English, 1964).

Judging by the quantitative characteristics of humour (Kobyakova I.K., 2007) which are based on A. Hornby’s dictionary, humour may have such options as: funny, amusing, ridiculous, laughable, [...], strange, queer, difficult, cheerful, happy, absurd, unreasonable [...].

In the semantic structure of “black” we come across “deadly, sinister, wicked, hateful” (The Concise Oxford Dictionary). Then why does such a paradox as “black humour” which is not sympathetic at all exist?

In “The Cambridge Encyclopedia of the English Language” D. Crystal states, “Much of linguistic deviance which occurs [...] stems from a humorous use of word play.” Sometimes it is “planned and structured as in the [...] caricature, and in such literary genres as parody and satire”.

In “Charlie and the Chocolate Factory” Roald Dahl shows the drawbacks of the upbringing of the young generation of certain social strata (businessmen, technocrats, etc.). The Chocolate Factory is a metaphor presenting a dream of every child. The experience the children and their parents get in achieving this dream is painful for them, and only Charlie who was brought up in poverty deserves the prize in this world of plutocracy.

Black humour in the novel is based on the humour of the situation and the play of words as every humour is. Among other verbal means metaphoric formations (epithets, metaphors, etc.) with negative connotations are used.

In his own manner Roald Dahl distorts the established principles, self-evident truths and shows the perversity of the moral condition of the society.

Кравець Руслан (Вінниця)

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Нині існує декілька методик, які органічно доповнюють одна одну й допомагають студенту швидко навчитися самого процесу творчості, використання законів творчості для вдосконалення змісту і мотивів навчання.

Програма розвитку творчого мислення складається з трьох розділів. Кожен розділ названий згідно з етапами розвитку творчого мислення. У першому розділі зібрані творчі завдання пов'язані з наочно-дійовим мисленням.

Другий розділ спрямовано на розвиток причинного мислення. Останній, третій розділ програми спрямовано на розвиток евристичного мислення. Основне місце тут займають проблемні ситуації високого ступеня невизначеності. Для їх розв'язання формуються такі уміння: будувати проблемні ситуації; визначити альтернативні гіпотези розв'язання проблемних ситуацій; гнучко переходити від аналізу одної гіпотези до іншої; уміти розв'язувати протиріччя; порівнювати ефективність різних стратегій розв'язання проблемних ситуацій.

Методи та прийоми, що використовує викладач для розвитку творчого мислення студентів: навчальна гра, навчальна дискусія, самостійна робота, робота у парах змінного складу, евристична бесіда, створення ситуації новизни, проблемно-пошукове викладання матеріалу, активізація фантазії, заняття у формі дидактичної гри.

На старших курсах необхідно використовувати схеми, плакати, опорні таблиці, тощо. Вони корисні тим, що несуть інформацію у згорнутому вигляді. Студенти бачать суть теми відразу, повністю, у взаємозв'язках. Уміння мислити формується стихійно. Немає жодного предмета, який би цілеспрямовано навчав мислити, мислити самостійно, творчо, нестандартно.

На сучасному етапі викладання іноземних мов, зокрема англійської, комунікативний підхід остаточно зайняв домінуючу позицію. Різні мовні аспекти подаються в ситуаціях таким чином, щоб їхнє значення було зрозумілим. Потім вони відпрацьовуються як формальні структури за допомогою вправ, досить різноманітних для того, щоб підтримати інтерес студентів і в достатній кількості, щоб сприяти їхньому засвоєнню і активному використанню.

Для формування творчого мислення при вивченні англійської мови можна застосувати такі вправи: твір монологічного тексту до серії малюнків, фільму; порівняння змісту двох текстів; повідомлення з теми; складання репортажу з теми; пояснення подій; уживання вивченої лексики в запитаннях студентів до тексту; складання мікро діалогів за типовими ситуаціями; низка запитань з відгадування задуманого слова; складання цікавих історичних завдань: загадок, ребусів, задач, кросвордів, питань (проблемних, провокаційних), чайнвордів, чайндатів, криптограм, вікторин (характеристик, запитань, імен, крилатих висловів), головоломок; написання історичних творів: казок, інтерв'ю, листів, легенд, історико-фантастичних творів, шарад; проведення розвиваючих ігор: дебатів, картографічних ігор; проведення конкурсу: гімнастика пам'яті («Впіймай дату», «Впізнай місце», «Впізнай історичну особу»), конкурс на найкраще складання текстових завдань.

Будь-який навчальний процес являє собою процес спілкування, що відбувається у формі спілкування викладача та студентів, а також шляхом спілкування студентів один з одним. На занятті з англійської мови іншомовне спілкування — це не лише засіб формування творчого мислення, але й мета навчання. Звідси й витікає важливість урахування комунікативної спрямованості навчання іноземної мови. Таким чином, завдання викладача на сучасному етапі передбачає навчання студентів комплексу вмінь спілкування іноземною мовою шляхом правильно організованого, координованого викладачем спілкування в групі. При цьому передбачається широке використання комунікативних вправ на заняттях з англійської мови.

Комунікативна сутність мови змушує викладачів створювати ситуації наближенні до реальності, при яких студенти можуть застосовувати всі свої навички і вміння для висловлення власних думок і почуттів. Більше того, інтерактивні та творчі завдання, за оцінкою як викладачів, так і студентів, більш цікаві та захоплюючі ніж механічні «дрили» вирвані з контексту. При вивченні англійської мови можна запропонувати наступні інтерактивні та творчі завдання:

Розповіді в різних тонах (Stories with a feeling)

Мета: Відпрацювати використання різних форм інфінітива й герундія у функції доповнення після певних дієслів і сталих виразів з прийменниками.

Час: 15 — 20 хвилин.

Вид інтеракції: робота в парах, обговорення групою.

Роздавальний матеріал: 10 — 13 незакінчених речень на картці.

Зразок роздавального матеріалу: 1. This story is about... 2. One day... met...
3. They were used to... 4. They were fed up with... 5. They decided... 6. They hoped... 7. But they forgot... 8. Although they couldn't afford... 9. They didn't feel like... 10. Then one of them suggested...
11. They tried to avoid... 12. ...couldn't help... 13. The story ended with...

Хід роботи

Кожна пара студентів одержує картку із завданням і назвою жанру, в якому має бути написана історія. *Жанри:* “A Horror Story”, “A Detective Story”, “A Love Story”, “A Fantasy”, “A Magic Story”, “A Sea Story”, etc.

Працюючи на занятті, студенти повинні закінчити речення таким чином, щоб, по-перше, використати різні форми інфінітива й герундія у функції доповнення після певних дієслів і сталих виразів з прийменниками, по-друге, щоб їхня розповідь відповідала жанру, запропонованому викладачем.

Речення можна міняти місцями, можна замінювати активні дієслова й вирази з прийменниками іншими, більш придатними за змістом.

Після закінчення роботи студенти читають свою розповідь іншій парі або всій групі, якщо дозволяє час.

Педагогічна теорія та практика наполягає на тому, що в основу сучасного заняття насамперед слід покласти принцип діяльності, тобто організувати навчально-пізнавальний процес таким чином, щоб забезпечити максимально можливу активність студентів за постійно діючого зворотного зв'язку. Будь-яка дія, перед тим як бути реалізованою, народжується в мозку людини і там реалізується, тому передусім слід активізувати саме розумову діяльність студентів. Це можливо зробити за допомогою різноманітних технологій, педагогічних методів та прийомів.

Метод Меттчета: 1) Мислення стратегічними схемами (здатність діяти відповідно до стратегії, здатність створювати стратегії); 2) Мислення образами (уявлення у вигляді схеми); 3) Мислення в паралельних площинах (спостереження за власними думками під час їх перебігу); 4) Мислення з кількох поглядів; 5) Мислення основними елементами (варіанти суджень, рішень, стратегій, варіанти перешкод).

Методи усвідомленого логічного типу. Дані методи основані на використанні основних операцій мислення: 1) синтез, інтеграція; 2) поділ — аналіз, розчленування, дрібнення, секціонування; 3) аналогія — заміщення, перенесення, наслідування; 4) протилежність—інверсія, антитеза; 5) перетворення—комбінування, синхронізація.

Мета описаних вище завдань — навчити студентів самостійно розв'язувати нові незвичні завдання. Це дасть змогу їм не розгубитися і не впадати в розпач, якщо рішення одразу не спадає на думку. Студенти повинні вміти мобілізувати свої інтелектуальні та творчі сили. Вірити у свої можливості й успішно діяти — шукати аналогі для застосування їх у новій ситуації та комбінувати їх.